

**YALOVA TERMAL KAPLICALARININ İDARESİ VE
İŞLETİLMESİ HAKKINDA KANUN¹²**

Kanun Numarası : 3653
Kabul Tarihi : 26/6/1939
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 4/7/1939 Sayı : 4249
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 3 Cilt : 20 Sayfa : 652

Madde 1 – (Değişik birinci fıkra: 3/6/2004-5185/2 md.) Yalova İli dahilinde olup Bakanlar Kurulunca onaylanmış haritasında gösterilen sınır içindeki Devlete ait sıcak ve soğuk su kaynakları ile kaplıcaların ve bunlara ait binaların, kaplıcalar tesisatının ve arazinin değerlendirilmesi, intifa ve idaresi Sağlık Bakanlığına devredilmiştir. Yalova Termal kaplıcaları, Bakanlıkça teşekkül ettirilecek İşletme İdaresi marifetiyle veya usul ve esasları Maliye ve Sağlık bakanlıklarınca müştereken çıkarılacak olan yönetmelikle belirlenmek kaydıyla gerçek kişilere veya özel hukuk tüzel kişilerine kiralanmak ya da restore et-işlet-devret usulü ile devredilmek suretiyle işletilebilir.

(Ek fıkra: 3/6/2004-5185/2 md.) İşletme İdaresinin çalışma usul ve esasları ile işletmeye dair her türlü mali ve idari muamelelerin yürütülme şekline ve muhasebe usullerine ait esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca üç ay içinde çıkarılacak bir yönetmelik ile tespit olunur.

(Ek fıkra: 3/6/2004-5185/2 md.) Yalova Termal kaplıcalarının kira veya işletme gelirleri, Sağlık Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğünün hesabına aktarılır. Oranları işletme idaresince belirlenen miktarda Termal Belediyesi ve Yalova İl Özel İdaresine pay aktarılır ve geri kalanı bütçeye gelir kaydedilir.

(Ek fıkra: 3/6/2004-5185/2 md.) Yalova Termal kaplıcalarının kiraya verilmesi durumunda Kanunun 8, 9, 10, 11 ve 12 nci maddeleri uygulanmaz.

İcabında harita haricinde kalan ve Devlete ait bulunan araziden lüzum görülecek kısımlar dahi Cumhurbaşkanı kararıyla buna ilave edilebilir.³

Madde 2 – Sınırları birinci madde ile tesbit olunan sahanın Sağlık Bakanlığınca tayin edilecek mıntakalarında hususi mesken, otel, pansiyon, kapalı eğlence yerleri, gazino, lokanta ve dükkan inşa ve tesis etmek isteyenlere parasız olarak Hazineye ait araziden aşağıdaki kayıt ve şartlara göre lüzumu kadar arsa ferağ ve temlik edilebilir. Temlik edilen bu yerler üzerinde

¹ Bu Kanunun adı “Yalova Kaplıcalarının İşletilmesi ve Kaplıcaların İnkişafı İşlerinin Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletine Bağlı Hükmî Şahsiyeti Haiz Bir Teşekküle Devri Hakkında Kanun” iken, metne işlendiği şekilde ve Kanunun maddelerinde geçen “Sıhhat ve İçtimai Muavenet” ibareleri “Sağlık Bakanlığı”; “Yalova Kaymakamlığı” ibareleri, “Yalova Valiliği” olarak, 3/6/2004 tarihli ve 5185 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle değiştirilmiştir.

² 3/6/2004 tarihli ve 5185 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle “Sıhhat ve İçtimai Muavenet” ibareleri “Sağlık Bakanlığı” olarak değiştirilmiş ancak, “Sıhhat ve İçtimai Muavenet” ibarelerinin devamında yer alan “Vekalet” ibarelerinin de kullanılma imkanı kalmadığından Kanun metninden çıkarılmıştır.

³ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nin 16 ncı maddesiyle, bu fıkra da yer alan “İcra Vekilleri Heyeti” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

Yalova Kaplıcaları İşletme İdaresinin intifa hakkı sakıt olur. Kaplıcalar bölgesinin umumi planı ile bu bölgede yapılacak binaların mevkii ve inşa şekilleri ve ayrılacak arsaların mevkileriyle miktarları ve krokileri Sağlık Bakanlığınca tesbit edilerek ilan olunur.

İşbu kanunun neşrinden sonra yapılacak binaların tam kargir veya beton olması şarttır.

Bu hükümlere uygun olmayarak yaptırılacak olan binalar 10/6/1933 tarih ve 2290 sayılı Belediye Yapı ve Yollar kanununun 13 üncü maddesindeki hükümler dairesinde yıktırılır. Mezkûr maddenin belediye encümenlerine verdiği vazifeyi, Yalova Kaplıcaları İşletme İdaresinin uzuvları ve idare heyetine verdiği vazifeyi de İstanbul Vilayetinin idare heyeti görür.

Madde 3 – Her bina için parasız verilecek arsa miktarı (2000) metre murabbainı geçemez. Yapılacak binanın şekil ve istimal tarzı bu miktardan fazla arsaya ihtiyaç gösterdiği takdirde bu gibi arsalarla yabancılara verilecek arsaların teffizleri Cumhurbaşkanı kararıyla yapılır.⁴

Madde 4 – Kaplıca bölgesine bitişik arazide ve sınırdan beş yüz metre mesafede ve Yalova İskelesinden Kaplıcaya giden ana yol kenarlarında yapılacak bina ve dükkanlar İstanbul Vilayetince önceden tesbit veya alakalılar tarafından yaptırılıp yine İstanbul Vilayetince tasdik edilecek planlara göre yapılır. Bu planların tesbit ve tasdikında bölgenin ahengine ve sahiplerinin mali kudretlerine uygun olmaları göz önünde bulundurulur.

Madde 5 – İkinci ve üçüncü maddelerde yazılı muameleler bitirildikten sonra Yalova Kaplıcaları İşletme İdaresi Sağlık Bakanlığından alacağı emir üzerine müracaat sırası gözetilmek suretiyle kime ne miktar arazi teffiz edileceğini krokisile birlikte Yalova Valiliğine bildirir. Müracaatların yazı ile yapılması lazımdır. Valilikçe bu krokiler esas tutularak gösterilen arsaların istekliler adına işbu kanunda yazılı şartlar dairesinde tapuda tescil muamelesi hemen yaptırılır.

Bu kanun hükümlerine göre üzerlerinde inşaat yapılmadan bu arsalar satılamaz ve başkasına devrolunamaz.

Madde 6 – Tapuya tescil tarihinden iki yıl sonuna kadar ikinci madde hükmüne göre inşaat yapmamış olanların namlarına tescil edilmiş olan arsaların kayıtları, hiç bir muameleye hacet kalmaksızın, Yalova Valiliğince Hazine namına değiştirilir. Bu muamele harç ve resme tabi değildir.

Ancak bu müddet içinde en az binanın keşif bedelinin dörtte biri miktarında inşaat yapmış olanlara arsa ve inşaatı başkasına devretmek veya inşaatı bizzat bitirmek müsaadesi verilir. Bu suretle devir alan veya inşaatı bitirmek müsaadesini alan kimse evvelki iki senelik müddetin bittiği tarihten itibaren bir yıl içinde inşaatı bitirmeğe borçludur.

⁴ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 16 ncı maddesiyle, bu maddede yer alan "İcra Vekilleri Heyeti" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

İnşaat başladıktan sonra vefat edenlerin varislerine intikal eden yukarıdaki iki yıllık mühlet dört seneye ve inşaatı ikmal için bir senelik müsaade alanlarla devralanlardan vefat edenlerin varislerine intikal eden mühlet de üç seneye çıkarılır.

Gerek sahip ve gerek varislerine verilen bu mühletler zarfında ikmal edilmeyen inşaat ve bunların arsaları hakkında birinci fıkra hükmü tatbik olunur.

Madde 7 – (Mülga: 29/7/1970 - 1319/41 md.)

Madde 8 – Kaplıcaların inkişafı ve kendi geliri ile karşılayamayacağı işletme masrafları için muktazi tahsisat Sağlık Bakanlığı bütçesinde açılacak hususi bir fasla yardım olarak konulur.

Madde 9 – Kaplıcalar işletmesi ticari usullere göre idare olunur ve bunların sarfiyatı Muhasebei Umumiye, arttırma, eksiltme ve ihale kanunları hükümlerinden ve Divanı Muhasebat vizesinden müstesnadır.

Madde 10 – İşletme idaresinin her mali yıla ait bilanço ve kar ve zarar hesapları her mali yılın hitamından itibaren dört ay içinde tanzim ve kayıtlara ve evrakı müsbitelere mutabakatı tetkik edilmek üzere Divanı Muhasebata tevdi olunur. Divanı Muhasebatın bu husustaki raporu, bilanço ve kar ve zarar hesaplarıyla birlikte mali yılın hitamından itibaren 9 ay içinde Büyük Millet Meclisine arz olunur.

Madde 11 – İşletme idaresinin idare bütçesi ile daimi ve muvakkat kadroları Sağlık Bakanlığınca tasdik ve memurların tayini mezkûr vekalet tarafından icra olunur.

Madde 12 – Kaplıcaların inkişafına ait her türlü tedbirleri almağa ve yeni inşaat ve tesisat için Sağlık Bakanlığının her sene bütçesine konulacak (200 000) liralık tahsisatı ve işletmenin senelik muhammen gelirini tecavüz etmemek ve heyeti umumiyesi (2 000 000) lirayı geçmemek şartile gelecek senelere sari taahhütlere girişmeğe Sağlık Bakanı salahiyetlidir.

Madde 13 – Yalova Kaplıcaları İşletme İdaresine ait mallar Devlet malıdır. Bunları çalanlar, ihtilas edenler, zimmetlerine geçirenler veya her ne suretle olursa olsun suiistimal edenler Devlet malları hakkında ika olunan bu gibi suçlara mürettep cezalara tabidir.

Madde 14 – İşletme memurları (3633) sayılı kanunla teşkil edilen Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlükleri Tekaüt Sandığına mümasil Devlet Denizyolları ve Limanları Umum Müdürlükleri memurlarının hukuk ve vecaibi ile mezkûr kanunun 17 nci maddesi hükümleri dairesinde iştirak ettirilir ve bunların % 5 aidatı ile Yalova Kaplıcaları İşletme İdaresi bütçesinden tediye edilecek muadilleri hakkında aynı hükümler tatbik olunur.⁵

⁵ Bu hükmün emekliliğe ait kısmı 8/6/1949 tarih ve 5434 sayılı Kanunun 135. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Denizbank memurlarından bu hizmetlerinde müstahdem iken yeni teşkilat kadrolarında vazife almıyarak açıkta kalacaklar hakkında mezkur (3633) sayılı kanunun beşinci muvakkat maddesi dairesinde muamele yapılır.⁶

Madde 15 – Yalova Kaplıcaları İşletme İdaresinin hesap usulleri ve alım, satım muameleleri Cumhurbaşkanınca tasvip olunacak esaslar dairesinde yapılır.⁷

Madde 16 – Kaplıcalar tarifesi, İşletme Müdürünün iştirakile Sağlık Bakanlığı tarafından teşkil edilecek bir heyet marifetile tesbit ve adı geçen vekaletçe tasdikten sonra tatbik olunur.

(Ek fıkra: 3/6/2004-5185/3 md.) İşletmenin kiralanması veya restore et-işlet-devret usulü ile devredilmesi halinde ise, kaplıcalar tarifesi, kiracının veya devralanın teklifi üzerine Sağlık Bakanlığınca aynen veya değiştirilerek onaylanmak suretiyle belirlenir.

(Ek fıkra: 3/6/2004-5185/3 md.) Kaplıcalar tarifesi; işletmenin alt yapısının yenilenmesi, Yalova Termal kaplıcaları ile bunlara ait bina, müştemilat ve diğer tesisatın restore edilmesi ve geliştirilmesi için harcamada bulunulmasına imkân verecek şekilde, maliyet ve işletmecilik esaslarına göre belirlenir.

Madde 17 – Yalova, Denizyolları idaresinin sefer ve tarifeleri bakımından (Müteccavir sahiller) meyanındadır.

Madde 18 – 3287 numaralı kanun mülğadır.

Geçici Madde 1 – (3653 sayılı Kanunun kendi numarasız Muvakkat maddesi olup teselsül için numaralandırılmıştır.)

Yalova Kaplıcaları ve müştemilatının yeni idareye devri (3633) sayılı kanunun 16 ncı maddesinde tespit edilen esaslar dairesinde icra ve kıymet takdirini mucip ahvalin Sağlık Bakanlığınca intihap olunacak bir memurun da iltihakile mezkûr madde ile tayin edilen komisyon tarafından takdir edilir.

Devir muameleleri yine mezkûr kanunun muvakkat ikinci maddesi ahkamına göre yapılır.

Madde 19 – Bu kanun 1 Temmuz 1939 tarihinden muteberdir.

Madde 20 – Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye, Sağlık ve Münakalat Vekilleri memurdur.

⁶ 3633 sayılı Kanun 5842 sayılı Denizcilik Bankası A. 0. Kanunu ile; 5842 sayılı kanun da 117 sayılı KHK'nin 23. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

⁷ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 16 ncı maddesiyle, bu maddede yer alan ““Maliye ve Sağlık bakanlarınca tesbit ve İcra Vekilleri Heyetince” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

**3653 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE
GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	3653 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
1319	7	1/3/1971
5185	Kanunun adı, 1, 16	9/6/2004
KHK/700	1, 3, 15	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andıçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)